

בע"א (נתניה) 3652-02-14 - יורודריב ניהול צי רכב בע"מ נ' עיריית נתניה

בע"א (נתניה) 3652-02-14 - יורודריב ניהול צי רכב בע"מ נ' עיריית נתניה
בע"א (נתניה) 3652-02-14
יורודריב ניהול צי רכב בע"מ

נגד

עיריית נתניה

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לעניינים מקומיים בנתניה
[18.02.2014]

כב' השופטת הדס רוזנברג שיינרט
החלטה

1. בפניי "בקשה לשפיטה באיחור לפי סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982" (להלן: "החסד"פ)."
2. עסקינן בשישה דוחות חניה אשר נרשמו לחובת רכב מספר ***** , בין התאריכים 28/7/09 ל - 14/9/09. בעלת הרכב הרשומה במועדים הרלוונטיים הנה החברה המבקשת, שהיא חברה למכירת רכבים, השכרה וליסינג.
3. לשיטת המבקשת, הרכב נשוא הדוחות שבנדון הושכר על ידי לחברת "אקסקלוסיב מוטורס בע"מ" במסגרת חוזה להשכרת רכב. עוד טוענת המבקשת, כי חרף פניותיה הרבות להסבת הדוחות ע"ש הנהג אשר החזיק ברכב במועד העבירה, סירבה המשיבה להסב את הדוחות ולפיכך יש לאשר לה שפיטה באיחור על הדוחות האמורים.
4. מתגובת המשיבה ומן המסמכים שצורפו לה, עולה כי המבקשת אמנם הגישה במועד בקשות להסבת הדוחות ע"ש חברת אקסקלוסיב מוטורס בע"מ, ברם הבקשות לקו בחסר ולא צורפו אליהן מסמכים מספקים. כך, למשל צורף לבקשה טופס מסירת רכב שאינו חתום ע"י מקבל הרכב. משנתבקשה המבקשת להשלים את החסרים הנוגעים למסמכים, צרפה חוזה השכרת רכב למספר הרכב הרלוונטי, עליו חתומה גב' רשל אטיאש, אולם זאת רק לתאריכים שבין ה - 20/7/09 ל - 19/8/09 (שלושה מן הדוחות נשוא הבקשה מתייחסים לתאריכים המתחילים ב - 1/9/09). הסכם השכרת רכב אחר אשר נשלח למשיבה לא התייחס כלל למספר רכב קונקרטי.
5. ביום 21/3/11 נשלח למבקשת מכתב מאת עו"ד רחום, מטעם עיריית נתניה, המודיע למבקשת כי עפ"י קביעת היועמ"ש של עיריית נתניה, בקשתה להסבת הדוחות נדחית וערעורים נוספים לא יתקבלו. לפיכך, התבקשה המבקשת להסדיר את החוב שאם לא כן יימשכו הליכי הגבייה.
6. המכתב המתואר בסעיף 5 לעיל התקבל ע"י המבקשת, כעולה מפנייתה לעירייה במכתב שנשלח מטעמה על ידי עו"ד שרף ביום 15/4/11, ואשר כותרתו: " הסבת דוחות תנועה והתראה בטרם פניה לערכאות". המשיבה השיבה למכתב האמור ביום 26/6/11, במכתב שהבהיר למבקשת כי החלטת התובע איננה ניתנת לערעור וכי לפיכך בקשתה לא תידון בשנית.
7. היוצא מן האמור עד כה, הנו כי לכל המאוחר בחודש יוני 2011 הובהר למבקשת בצורה ברורה כי בקשתה לביטול הדוחות ולהסבתם לאדם אחר נדחתה ע"י המשיבה.
8. סעיף 229 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982, קובע כדלקמן:

" (א) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שצוין בה, זולת אם פעל באחת מדרכים אלה:
(תיקון מס')

(1) הגיש לתובע, תוך שלושים ימים מיום ההמצאה, בקשה לביטול כאמור בסעיף קטן (ג), ולעניין בקשה לביטול כאמור לגבי עבירת תעבורה מהטעם שהעבירה בוצעה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה, ובעל הרכב מבקש להוכיח מי נהג ברכב, העמידו או החנהו, בעת ביצוע העבירה, או למי מסר את החזקה ברכב, כאמור בסעיף 27 בפקודת התעבורה - אם הגיש לתובע את הבקשה לביטול בתוך תשעים ימים מיום ההמצאה; החלטת התובע בבקשה לפי פסקה זו סופית, ואולם רשאי הנקנס להודיע על רצונו להישפט;

(2) הודיע, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, בדרך שנקבעה בתקנות, שיש ברצונו להישפט על העבירה. מי שהגיש בקשה לביטול כאמור בפסקה (1) לא יהיה רשאי להודיע על רצונו להישפט כאמור בפסקה (2), אלא תוך שלושים ימים מיום המצאת ההודעה על החלטת התובע בעניין הביטול" (הדגשות שלי - ה.ר.ש.).

9. הוראותיו של חוק סדר הדין הפלילי מלמדות כי משנדרחו בקשות המבקשת לביטול הודעות הקנס, היה עליה להודיע על רצונה להישפט תוך 30 ימים מיום המצאת ההודעה על החלטת התובע בעניין הביטול. במקרה דנן, פרושו של דבר שהיה על המבקשת להודיע על רצונה להישפט, לפי הפרשנות המרחיבה ביותר, במהלך חודש יולי 2011. הבקשה שבנדון הוגשה אם כן באיחור של כשנתיים ומחצה.

כלום יש מקום להיענות לבקשה להישפט חרף השיהוי הניכר בהגשתה?
10. בהתאם לסעיף 230 לחסידי"פ: "הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו."

בהתאם לסעיף 229(ה) לחסידי"פ: "תובע רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועדים האמורים בסעיף קטן (א), אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמןעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה."

11. ברע"פ 1260/09 סעיד נ' מ"י (פורסם בנבו) פסק ביהמ"ש העליון, מפי כב' השופט ג'ובראן:
"ניתן לראות אפוא כי כאשר בעבירה מסוג "ברירת משפט" עסקינן, יש להראות כי האיחור בהגשת הבקשה להישפט נובע מסיבות סבירות, שכן הנחת היסוד היא כי הנאשם כלל אינו מעוניין להישפט בגין מעשיו".

12. בהתאם להלכה הפסוקה, השיקולים אותם ישקול ביהמ"ש בבואו לבחון בקשה להארכת מועד להישפט, עולים בקנה אחד עם המבחנים שנקבעו בפסיקה לצורך בחינת בקשה לביטול פסק דין המוגשת מכוח סעיף 130(ח) לחסד"פ, לאחר שהנאשם הורשע בבית המשפט בהיעדרו מכוח סעיף 240(א)(2) לחסד"פ.
- על המבקש להראות לפחות אחד משני טעמים המצדיקים פתיחת השער של בית-המשפט, כמו בבקשה לביטול פסק דין. האחד - סיבה מוצדקת לאי הודעתו במועד על בקשתו להישפט. השני - גרימת עיוות דין, אם הדיון בבית-המשפט, לא יתקיים (ראו למשל ע"פ (ירושלים) 40395/07 גרין נ' מ"י (פורסם בנבו); ע"פ (י-ם) 40599/07 רואמי אברהם נ' מ"י (פורסם בנבו)).
13. אין בבקשת המבקשת כל הסבר או טעם לשיהוי הניכר בהגשת בקשתה להישפט ולא צוין כל נימוק להימנעות המבקשת מלהגיש בקשה כאמור כבר בשנת 2011. אעיר כי השתהות המבקשת בהקשר זה נראית תמוהה במיוחד נוכח העובדה שבמכתב שנשלח מטעמה בחודש אפריל 2011, צוין כי בכוונת המבקשת לפנות בעניין הדוחות נשוא הבקשה לערכאות. משכך הם פני הדברים, לא ניתן לומר כי המבקשת השכילה להצביע על סיבה מוצדקת לאי הודעתה במועד על בקשתה להישפט.
14. לאחר שבחנתי את מכלול הנתונים ואת המסמכים שצורפו הן לבקשה והן לתגובת המשיבה, סבורני כי אף התנאי של גרימת עיוות דין איננו מתקיים במקרה דנן.
- מכוח סעיף 27 לפקודת התעבורה (נוסח חדש), מוטלת אחריות פלילית על הבעלים של רכב זולת אם הוכיח מי נהג ברכב. הלכה היא כי ביסודה של אחריות זו מונחת הגישה כי הבעלים אמור לדעת מי נהג ברכב הלכה למעשה וכי בכוחו לשמור רישומים ראויים בעניין זה. הבעלים משתחרר מאחריותו כאשר בידו לזהות את הנוהג בפועל ועניין לנו באחריות פלילית אישית, בעלת אופי מוחלט. האחריות היא מוחלטת, שכן הבעלים אחראי בגין עבירה שנעברה ברכב, למרות שהוא עצמו לא נהג ברכב (ר' ע"פ 3027/90 חברת מודיעים בינוי ופיתוח בע"מ נ' מ"י, פ"ד מה(4) ע' 364; רע"פ 9/11 מאיר צמח נ' מ"י (פורסם בנבו); ע"פ (חי') 356/05 מלאך נ' מ"י (פורסם בנבו)). באשר למידת ההוכחה הנדרשת לצורך שחרור הבעלים מאחריותו לעבירה שבוצעה ברכב ניתן למצוא גישות שונות בפסיקה. המבקשת מודעת היטב לכך שברכבים הרשומים על שמה נעשה שימוש בידי נהגים שונים. האחריות לקיומו של רישום מלא ומסודר לעניין השימוש ברכבים, כמו גם להגשת בקשות במועד לביטול הדוחות ובמידת הצורך אף להגשת בקשות להישפט בהתאם להוראות החוק, רובצת לפתחה של המבקשת (ראו למשל רע"פ 7839/08 קורנפלד נ' מ"י (פורסם בנבו)). המבקשת מיוצגת משפטית והייתה מיועדת לאורך כל הדרך הן לקיומם של הדוחות והן לתגובות המשיבה אודות בקשותיה לביטול הדוחות. בנסיבות אלו, ובהיעדר כל הצדקה להימנעות המבקשת מהגשת הבקשה להישפט במועד הקבוע בחוק, לא ניתן לומר כי ייגרם למבקשת עיוות דין מצדיק סטייה מהמועדים הנקובים בדין להגשת בקשה להישפט. לא למותר לציין, כי לגבי שלושה מהדוחות (שהראשון בהם מתאריך 1/9/09), לא הועבר עד היום שם הנהג אשר נטען כי נהג ברכב במועדים הרלוונטיים.
- יתרה מכך, נוכח הוראות סעיף 225א(א) לחסד"פ, לשיהוי הבלתי מוסבר של המבקשת בהגשת הבקשה להישפט, קיימות השלכות משפטיות משמעותיות ביותר, הפועלות לחובת המבקשת וכנגד ההיענות לבקשתה. בחלוף שנתיים מיום ביצוע העבירה, לא ניתן עוד להסב את הדוחות ולשלוח הודעת תשלום קנס לנהג הרכב. המסקנה הנה כי על חברות השכרת הרכב לדאוג למנגנון מסודר ומהיר של הגשת בקשות להסבת הדוחות, ובמידת הצורך, של הגשת בקשות להישפט על הדוחות, במסגרת המועדים הקבועים בחוק, שאם לא כן תימצא אכיפת החוק מסוכלת ומרוקנת מתוכן.
15. נוכח כל האמור לעיל, הבקשה נדחת.
- בהתחשב במכלול הנסיבות, לרבות אופן התייחסות המשיבה לבקשה להסבת שלושת הדוחות מן התאריכים 28/7/09, 29/7/09 ו- 7/8/09, אליה צורף בשעתו שמה הלכאורי של הנהגת השוכרת, אינני מוצאת מקום ליתן צו בעניין הוצאות.
- המזכירות תעביר ההחלטה לצדדים.
- ניתנה היום, י"ח אדר תשע"ד, 18 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.